

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 24 februarie 2020 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, declarat de avocatul Arcadie Șchiopu, în numele inculpatului

Radu Dumitru XXXXXX.

instanța de fond:

Termenul de examinare,

20.01.2020 – 24.02.2020,

instanța de apel:

26.03.2020 – 11.11.2020,

instanța de recurs:

15.01.2021 – 10.03.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 24 februarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Radu Dumitru a fost condamnat în baza art. 320¹ Cod penal la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

2. Instanța de fond a constatat că la 09 octombrie 2019, în jurul orei 10.00, inculpatul Radu D., cunoscând că în privința victimei violenței în familie Mogîldea E. sunt aplicate măsuri de protecție, împotriva acțiunilor cu caracter violent ale agresorului Radu D., fapt care i-a fost adus la cunoștință la 08.10.2019 prin semnătură despre restricțiile aplicate prin Ordonanța de protecție a victimei violenței în familie din 08.10.2019, emisă de către Judecătoria Strășeni, cu rea-voință s-a prezentat la domiciliul comun cu concubina sa Mogîldea E. și copiii minori Mogîldea D., Mogîldea D., Mogîldea T., situat în XXXXXX, XXXXXX și nu dorea să-l părăsească, fapt prin care intenționat nu a executat măsurile stabilite de instanța de judecată impuse pe un termen de 90 de zile în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie. Astfel, Radu D. a fost obligat de a părăsi temporar locuința comună

situată în XXXXXX, XXXXXX, în care locuiește cu Mogîldea E. și copii minori nominalizați supra de a sta departe de locul aflării victimei violenței în familie Mogîldea E. și a copiilor săi minori; de a nu contacta victima violenței în familie Mogîldea E. și copiii minori, prin telefon, corespondență poștală sau în orice alt mod; de a nu vizita locul de muncă a victimei violenței în familie Mogîldea E. și a copiilor săi minori.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 320¹ Cod penal, ca neexecutarea intenționată a măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Apreciind probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, verificând argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța a conchis că învinuirea înaintată inculpatului este întemeiată, acțiunile lui fiind just calificate în temeiul art. 320¹ Cod penal, ca neexecutarea intenționată a măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

La fel, instanța a statuat că, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, a fost stabilit că inculpatul se căiește în cele săvârșite, asumându-și responsabilitatea pentru cele comise, a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate, comunicând circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, nu este angajat în câmpul muncii, nu deține grad de invaliditate, la evidență la medicul psihiatru și narcolog nu se află, se caracterizează drept o persoană agresivă când consumă băuturi alcoolice, manifestă violență în familie, la primărie parvenind plângeri din partea vecinilor și a concubinei privitor la comportamentul lui, ***are antecedente penale***, că nu au fost constatate circumstanțe atenuante, ***cea agravantă fiind - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.***

Potrivit art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Sanțiunea art. 320¹ Cod penal prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, fiind stabilită o nouă limită a pedepsei de până la 2 ani închisoare.

Conform art. 70 alin. (2) Cod penal, închisoarea se stabilește pe un termen de la 3 luni la 20 de ani. Deci, limita minimă se va reține, având în vedere prevederile art. 70 alin. (2) Cod penal, limita generală de 3 luni închisoare, din care nu se mai poate face reducere.

Cu toate că art. 320¹ Cod penal prevede și pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, în privința inculpatului nu poate fi aplicată această sancțiune, deoarece nu-și va atinge scopul, dar și din considerentul că inculpatul nu este la prima încălcare a legii penale.

Mai mult, inculpatul anterior a fost condamnat în baza art. 155, 90 Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, **cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 2 ani**, însă nu a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat și a săvârșit o nouă infracțiune în termenul de probațiune, se caracterizează satisfăcător, fiind rațională și oportună aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, care va asigura pe deplin corectarea și reeducarea acestuia, luând în considerație realizarea scopului pedepsei penale ce ține de prevenirea comiterii altor infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane.

3. Avocatul Victor Zagaiciuc a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Apelantul a invocat că, instanța de fond nu a luat în considerație prezența circumstanțelor atenuante, și anume, recunoașterea vinovăției și căința sinceră, or, în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești, acesta și-a făcut concluzii referitor la evitarea admiterii ulterioare a încălcării legii.

Înaintarea cererii privind examinarea cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală, demonstrează că inculpatul a pășit pe calea corectării și reeducării.

La fel, inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii prin faptul că a dat declarații referitor la faptele comise ce au dus la stabilirea tuturor circumstanțelor comiterii acestei infracțiuni și a adevărului pe cauză.

Inculpatul se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, are la întreținere 3 copii, fiind unicul întreținător al familiei.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 70, 75, 76, 77, 78 Cod penal, că inculpatul a comis cu intenție o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina, se caracterizează negativ, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, **prin sentința Judecătoriei Strășeni din 16.10.2018, a fost condamnat în baza art. 155, 90 Cod penal la 1 an 6 luni, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani**, ce denotă că la momentul comiterii faptei, se afla în termen de probă.

Astfel, fiind efectuată o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel de înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea lui, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse cu închisoarea, această pedeapsă fiind echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpat, cât și personalitatea acestuia.

Instanța de fond just a conchis că pedeapsa privativă de libertate este echitabilă, va duce la atingerea scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or, acesta a comis o infracțiune cu intenție, în termenul de probă.

Totodată, este neîntemeiată solicitarea apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde, or, inculpatul nu este la prima abatere de la lege, ***acesta anterior a comis infracțiuni, fiind condamnat la pedeapsă cu suspendare condiționată***, însă a săvârșit, din nou, o infracțiune, în termen de probă.

Or, instanța de fond și-a argumentat riguros concluzia că aplicarea unei pedepse mai blânde nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal.

Faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer de cele comise nu constituie circumstanțe privind aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea aplicată de prima instanță, deoarece acestea au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei, grație căror el a beneficiat de reducerea pedepsei.

Prin urmare, instanța de fond a ținut cont de toate împrejurările cauzei, personalitatea inculpatului, dar și gravitatea infracțiunii săvârșite și valența relațiilor sociale prejudiciate și a ajuns la soluția justă de numire inculpatului a unei pedepse cu închisoarea.

5. Avocatul Arcadie Șchiopu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Recurentul a invocat că instanța de apel a omis că inculpatul a recunoscut vina pe deplin și s-a căit sincer de cele comise, precum și comportamentul acestuia până și după săvârșirea infracțiunii, că a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, și-a cerut scuze de la părțile vătămate, are la întreținere trei copii minori.

Instanțele nu au luat în considerație că o pedeapsă mai blândă, nonprivativă de libertate, este una corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptei comise, împrejurărilor cauzei, va contribui la atingerea scopului pedepsei penale și va fi suficientă pentru corectarea și reeducarea acestuia, în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanțele de fond și de apel just au concluzionat că, în cazul care inculpatul a recunoscut vina și s-a căit, a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, dar în cazul în care în rechizitoriu este indicată ca circumstanță care agravează răspunderea: „*săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză*”, iar circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, că anterior a fost condamnat, însă nu s-a corectat și a continuat comiterea faptelor infracționale, iar pedepsele ce i-au fost aplicate s-au dovedit a fi ineficiente, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de recurent, o pedeapsă atenuată ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2., 4. din decizie*).

Este de remarcat și faptul că, în situația în care inculpatul a săvârșit infracțiunea din speță în termenul de probațiune fixat prin sentința anterioară a Judecătoriei Strășeni din 16.10.2018, instanțele au omis să soluționeze chestiunile prescrise în art. 90 alin. (10) și art. 85 Cod penal, iar procurorul nu a reacționat sub nicio formă în aspectul vizat.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în

care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Arcadie Șchiopu, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 24 februarie 2020 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2020, în privința inculpatului Radu Dumitru XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 2 aprilie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun